



CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Glodin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

(Dosarul nr. 3ra-827/23

NR. PIGD 2-22084124-01-3ra-09082023)

<p>Admisibilitatea recursului depus până la 01 septembrie 2023; Redarea circumstanțelor de fapt și de drept în recurs nu poate constitui temei de admisibilitate.</p>

Au examinat anterior cauza judecătoria:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Ig. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Gh. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

09 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 iunie 2022, avocatul Constantin Cojocari, acționând în interesele lui Andrei Glodin, a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recunoașterea ilegalității refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G -1047/22 din 02 iunie 2022, anularea Deciziei șefului Oficiului Teritorial - Dubăsari a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 06/2022/6784 din 04 mai 2022, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească și să achite pensia lui Andrei Glodin pentru vechimea în muncă, conform calculului din Certificatul nr. 34/20-7034/376 din 07 aprilie 2022, eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI și încasarea din contul pârâtei Casa Națională de Asigurării Sociale, în beneficiul lui Andrei Glodin, cheltuielile de asistență juridică.

2. În motivarea acțiunii a indicat că prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției al Ministrului Afacerilor Interne al RM nr. 151 ef. din 30 martie 2022, începând cu data de 30 martie 2022 din motiv că a încetat raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special Glodin Andrei, agent-șef subofițer superior al Serviciului detenție al Batalionului detenție și escortă al Direcției de Poliție mun. Chișinău, conform art. 38 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie.

3. Prin cererea cu nr. 06/2022/523 din 19 aprilie 2022 depusă în temeiul art. 49 alin. (1) din Legea 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, dl Glodin Andrei, s-a adresat către Oficiului Teritorial - Dubăsari, a Casei Naționale de Asigurării Sociale solicitând stabilirea și achitarea pensiei, conform calculului din Certificatul nr. 34/20-7034/376 din 07 aprilie 2022, eliberat de Direcția de Poliție a municipiului Chișinău a IGP al MAI, în temeiul prevederilor pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie, care la data de 30 martie 2022 vechimea în muncă a constituit 25 (douăzeci și cinci) ani, 02 (două) luni, 00 (zero) zile, potrivit căruia în perioada 16 iunie 1998 – 10 noiembrie 1999 (temei livretul militar HO nr. 5934823 din 16 iunie 1998), a îndeplinit serviciul militar în termen - vechimea constituie 01 (unu) ani, 04 (patru) luni, 24 (douăzeci și patru) zile, în perioada 15 martie 2000 (ordinul IP nr. 8ef din 15 martie 2000) până 14 decembrie 2006 (ordinul

CPR Dubăsari nr . 300 ef din 05 februarie 2006), de la 19 iulie 2013 (ordinul IGP nr. 271ef din 19.07.2013) până la 30 martie 2022 (ordinul IGP nr. 151ef din 30 martie 2022) a activat neîntrerupt în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne al RM, vechimea constituind 15 (cincisprezece) ani, 05 (cinci) luni, 10 (zece) zile;

4. Totodată, a mai notat că reclamantul Andrei Glodin dispune de perioade de serviciu care urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu înlesniri (avantaje) pentru stabilirea pensiei și anume:

a) două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu de la 15 martie 2000 până la 04 iulie 2000, în calitate de polițist al grupei escortă și pază a secției organizare analiză și evidență al Comisariatului de Poliție sect. Ciocana, mun. Chișinău, de la 30 octombrie 2015 până la 01 septembrie 2016, în calitate de polițist al Serviciului de gardă al Izolatorului de detenție provizorie al Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI, de la 01 septembrie 2016 până la 05 septembrie 2017, în calitate de inspector inferior al Serviciului de gardă al Izolatorului de detenție provizorie al Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI, de la 05 septembrie 2017 până la 04 aprilie 2020, în calitate de subofițer al Serviciului de gardă al Izolatorului de detenție provizorie al Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI, de la 01 aprilie 2020 până la 30 iulie 2020, în calitate de subofițer superior al Serviciului de gardă Izolatorului de detenție provizorie al subdiviziunii subordonate Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI, de la 30 iulie 2020 până la 30 martie 2022, în calitate de subofițer superior al Serviciului Detenție al Batalionului detenție și escortă al Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI, vechime constituie 13 (treisprezece) ani, 05 (cinci) luni, 08 (opt) zile.

b) o lună și jumătate vechime în muncă pentru o lună de serviciu de la 29 septembrie 2003 până la 14 decembrie 2006, în calitate de polițist al Serviciului patrulă și santinelă al Sectorului de poliție Coșnița al Comisariatului de poliție Dubăsari a IGP al MAI, astfel, vechime constituind 04 (patru) ani, 09 (nouă) luni, 22 (douăzeci și două) zile.

5. În continuare a susținut că în temeiul Ordinului MAI nr. 96ef din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului facerilor Interne” vechimea în muncă calculată două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în perioada efectuării serviciului în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și detenție a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie), care urmează fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 “asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne”.

6. A menționat că în pofida celor menționate, cu toate că la data încetării raportului de serviciu al funcționarului public cu statut special, la 30 martie

2022 vechimea în muncă cu avantaje în privința lui Andrei Glodin a constituit 25 ani (douăzeci și cinci) ani, 02 (două) luni, 00 (zero) zile, prin Decizia șefului Oficiul Teritorial - Dubăsari al Casei Naționale de Asigurării Sociale nr. 06/2022/6784 din 04 mai 2022, eliberată la data de 06 mai 2022 s-a refuzat în stabilirea pensiei în baza Legii nr. 1544/1993 pe motiv că: „perioada de activitate în cadrul Batalionului Serviciului de escortă a Inspectoratului de Poliție mun. Chișinău nu poate fi raportată la prevederile art. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994”.

7. În acest sens, a susținut la 20 mai 2022, Andrei Glodin s-a adresat cu cerere prealabilă către organul ierarhic superior a Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea Deciziei nr. 06/2022/6784 din 04 mai 2022, stabilirea și achitarea pensiei conform calculului din Certificatul nr. nr. 34/20-7034/376 din 07 aprilie 2022, eliberat de Direcția de Poliție a municipiul Chișinău a IGP al MAI, în legătură cu eliberarea din serviciu.

8. Prin răspunsul directorului general al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-1047/22 din 02 iunie 2022, s-a respins cererea prealabilă invocând că „perioada de activitate în cadrul Batalionului Serviciului de escortă a Inspectoratului de Poliție mun. Chișinău nu poate fi raportată la prevederile art. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994”.

9. În context, a considerat că Decizia nr. 06/2022/6784 din 04 mai 2022 și răspunsul cu nr G-1047/22 din 02 iunie 2022 al Casei Naționale de Asigurări Sociale ca fiind vădit neîntemeiate și ilegale. Or, actele prezentate Casei Naționale de Asigurări Sociale, inclusiv calculul din Certificatul nr. 34/20-7034/376 din 07 aprilie 2022 denotă indubitabil că reclamantul Andrei Glodin în perioada de la 15 martie 2000 până la 14 decembrie 2006 și de la 19 iulie 2013 până la 30 martie 2022 a activat neîntrerupt în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Direcției de Poliție Chișinău, perioadă, care conform prevederilor pct. 8 al Hotărârii Guvernului n. 78 din 21 februarie 1994 urmează a fi luată în calculul vechimii în muncă cu înlesniri, fiind recunoscută ca vechime în muncă cu avantaj, însă, Oficiul Teritorial - Dubăsari al Casei Naționale de Asigurări Sociale eronat a interpretat prevederile legislației la care a făcut trimitere în decizia sa, or, solicitantul Andrei Glodin a acumulat 25 ani, 2 luni, 00 zile vechime totală în muncă cu înlesniri, care îi permite dreptul la stabilirea și achitarea pensiei, iar, reprezentanții Oficiul Teritorial - Dubăsari al Casei Naționale de Asigurări Sociale au ignorat aceste prevederi, nejustificat au refuzat în stabilirea pensiei lui Andrei Glodin.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, (corectată prin încheierea din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani), s-a admis parțial acțiunea de contencios administrativ înaintată de către avocatul Constantin Cojocari în interesele lui Andrei Glodin. S-a anulat în tot Decizia CTAS Dubăsari nr.06/2022/6784 din

04 mai 2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, precum și Decizia CNAS exprimată prin răspunsul nr. G-1047/22 din 02 iunie 2022 adoptată în procedura prealabilă. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite Decizie cu privire la stabilirea pensiei lui Andrei Glodin, în baza calculului vechimii în muncă stabilit prin Certificatul eliberat de către Inspectoratul General al Poliției, Direcția de poliție a mun. Chișinău nr.34/20-7034/376 din 07 aprilie 2022. S-a dispus încasarea de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul lui Andrei Glodin suma de 3 000,00 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d.73, 79/105).

11. Dispozitivul hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificat Casei Naționale de Asigurări Sociale la 15 noiembrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.74).

12. La 15 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.75), avocatul Constantin Cojocari, acționând în interesele lui Andrei Glodin, a depus cerere cu privire la corectarea greșelilor din hotărâre (f.d.76/76).

13. Prin încheierea din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a corectat greșeala strecurată în dispozitivul hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și anume ce ține de numele reclamantului, care a fost indicat greșit – Constantin Cojocari, pe când corect este Andrei Glodin (f.d. 80/80 verso).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

14. La 21 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.82/83), Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat, împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d.84/85).

15. La 28 ianuarie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a expedit prin intermediul poștei electronice pentru notificare Casei Naționale de Asigurări Sociale, copia hotărârii motivate a primei instanțe, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronica anexat la materialele cauzei (f.d. 98).

16. La 24 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.104), Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 105/106).

17. La acest capitol, Completul de Judecată al Curții Supreme de Justiție, relevă că, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.119; 120/139).

19. Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând legalitatea hotărârii pronunțate în raport cu prevederile art.225 din Codul administrativ; în coraport cu prevederile art. 239 – 241 din Codul de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menținută, or, instanța de fond, corect a elucidat și constatat circumstanțele pricinii, a verificat și apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

20. În continuare, instanța de apel analizând prevederile art.10, art.11, art.17, art.19, art, 20, art. 39, art. 162, art. 191, art.196, art.208 și art.209 din Codul administrativ, precum și circumstanțele de fapt ale cauzei, a concluzionat că acțiunea înaintată de Andrei Glodin la 14 iunie 2022, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cât și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

21. Cu referire la fondul cauzei, instanța de apel analizând prevederile art.206, art.224 din Codul administrativ, prevederile art.47 din Constituția RM, prevederile art. 2 alin. (1), art.13 lit.a), art.14 lit.a), art.18 lit.c), art.48, art.49 alin.(3), art.54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr.1544 din 23 iunie 1993 (în vigoare la data apariției dreptului la pensionare), precum și prevederile pct.7 lit.g) din hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, la circumstanțele faptice ale pricinii, instanța de apel a reține ca fiind stabilită certitudinea faptului că, potrivit calculului din Certificatul nr. 34/20-7034/376 din 07 aprilie 2022, eliberat de Direcția de Poliție a municipiul Chișinău a IGP al MAI, în temeiul prevederilor pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie, urmează că la data de 30 martie 2022 vechimea în muncă a reclamantului/intimat a constituit 25 (douăzeci și cinci) ani, 02 (două) luni, 00 (zero) zile.

22. Or, potrivit pct. 8 lit. d) hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 „Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare”, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea

pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă următoarele înlesniri: d) două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu; în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

23. La acest capitol, instanța de apel a notat că din esența normei de drept enunțate rezultă că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 a hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici. Deci, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entitățile care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994”.

24. Cu raportare la speța în cauză, instanța de apel a reținut că prima instanță just a statuat că în perioada, pentru care se solicită calcularea vechimii în muncă cu avantaje, Andrei Glodin întrunește condițiile legale ca să beneficieze de calcularea pensiei urmare a calculării vechimii în muncă cu avantaje pentru perioada de referință, în sensul solicitărilor formulate de către intimat.

25. În acest sens, instanța de apel a menționat că concluzia dată derivă și din Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 29 septembrie 2014, care statuează expres că penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entități care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

26. La fel, instanța de apel a stabilit că potrivit ordinului nr. 96 din 20 martie 2018, Ministerul Afacerilor Interne a ordonat: acordarea înlesnirilor două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri din cadrul subdiviziunilor, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne (funcționarilor publici cu statut special și militarilor din cadrul MAI), pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în

conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993. Eliberarea confirmărilor privind înlesnirile prevăzute la pct. 1 al prezentului ordin la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei pentru funcționarii publici cu statut special și militarii care și-au îndeplinit serviciul în cadrul Serviciilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), se va realiza la cererea acestora, de către autoritățile și instituțiile din subordine prin intermediul subdiviziunilor de resurse umane, conform competenței, care va fi determinată după ultimul loc de muncă al solicitantului. În cazul lichidării subdiviziunilor în care solicitanții în care solicitanții au activat anterior, confirmările vor fi eliberate de către subdiviziunile, autoritățile administrative au instituțiile din subordinea MAI, sau au devenit succesorul de drepturi și obligații sau au preluat competențele subdiviziunilor de poliție reorganizate sau lichidate.

27. Prin urmare, instanța de apel a constatat că aplicabilitatea Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018, este deja determinată de angajator, care doar urma să fie reținută de către autoritatea pârâtă și, respectiv, efectuate acțiunile corespunzătoare de calculare a vechimii în muncă și prin urmare, a mărimii pensiei în privința reclamantului/intimat Andrei Glodin.

28. Subsecvent, instanța de apel a notat că ordinul MAI nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne este un act administrativ normativ valabil, care produce efectele juridice de rigoare și urmează a fi aplicat corespunzător.

29. În continuare, instanța de apel a considerat necesar de reitera prevederile art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993, care prevede că, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

30. La fel, instanța de apel a considerat necesar de a menționa că în corespundere cu prevederile pct.6 din Hotărârea Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nr. 78 din 21 februarie 1994, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ale funcționarilor

publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

31. În circumstanțele descrise supra, instanța de apel a constatat ca fiind neîntemeiate alegațiile autorității publice apelante care a dedus că activitatea reclamantului care au fost calculată cu înlesniri, nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 lit. d) a Hotărârii Guvernului nr. 78/1994. Or, potrivit actelor prezentate, se atestă certitudinea faptului că, Andrei Glodin a făcut parte din categoria de colaboratori care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), considerent din care, acesta are dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje.

32. Drept urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță întemeiat a anulat Decizia CTAS Dubăsari nr.06/2022/6784 din 04 mai 2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, precum și Decizia CNAS exprimată prin răspunsul nr. G-1047/22 din 02 iunie 2022 adoptată în procedura prealabilă și a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite Decizie cu privire la stabilirea pensiei lui Andrei Glodin, în baza calculului vechimii în muncă stabilit prin Certificatul eliberat de către Inspectoratul General al Poliției, Direcția de poliție a mun. Chișinău nr.34/20-7034/376 din 07 aprilie 2022.

33. În continuare, instanța de apel analizând prevederile art.82, art.90 și art.96 din Codul de procedură civilă, în coraport cu cerința cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000,00 de lei solicitată de reclamant spre a fi încasată din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale, a conchis că din înscrisurile probatorii anexate, corect au fost apreciate de instanța de fond și anume că nu au un caracter necesar și rezonabil, ținând cont de complexitatea litigiului, prestația avocatului, motiv pentru care, întemeiat a dispus încasarea de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul lui Andrei Glodin suma de 3 000,00 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

34. Totodată, instanța de apel a menționat că admiterea parțială a solicitării cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică, în nici un caz nu este ingerința instanței de apel în raporturile de drept instituite între Andrei Glodin și avocatul Constantin Cojocari și nu este modificarea condițiilor contractuale stabilite între ultimii prin contractul încheiat pentru acordarea asistenței juridice în prezenta cauză.

35. La caz, instanța de apel a considerat necesar de a menționa că în cazul în care Andrei Glodin conform condițiilor contractuale stabilite cu reprezentantul său, a achitat ultimului costul mai mare a asistenței juridice decât cel care i-a fost compensat, atunci acesta este dreptul său și este realizarea condițiilor contractului de asistență juridică încheiat cu avocatul respectiv.

36. Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, instanța de apel a concluzionat că argumentele expuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art. 130 din Codul de procedură civilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

37. La 13 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.147), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi decizii prin care să fie respinsă integral acțiunea de contencios administrativ depusă de Andrei Glodin (f.d. 148/149).

38. În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocându-se că decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe le consideră neîntemeiate, ce rezultă din interpretarea în mod eronată a legii materiale aplicabile la caz și anume pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar.

38.1. Suplimentar a ținut să menționeze faptul că instanța de apel a emis o decizie pripită fapt ce se datorează lipsei analizării argumentelor invocate de recurentă în cererea de apel și anume analizării legalității Certificatul nr.34/20-7034/376 din 07 aprilie 2022, eliberat de către Direcția de poliție a mun. Chișinău, în care se reflectă vechimea în muncă a intimatului calculată cu înlesnirile de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu conform pct. 8 lit. d) al H.G. nr. 78/1994, pentru activitatea din cadrul Batalionului serviciului de escortă, pentru perioada 15 martie 2000-04 iulie 2000, și pentru perioada 30 octombrie 2015-30 martie 2022.

38.2. A mai susținut că, la caz, instanța de apel a confundat activitatea militarilor dintr-o instituție penitenciară asupra căreia se răsfrânge Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, cât și Legea nr. 1036/1996 cu privire la sistemul penitenciar abrogată la data 16 mai 2018 care garantează expres acordarea înlesnirilor respective cu activitatea militarilor în cadrul Izolatorului de detenție provizorie din cadrul Inspectoratului de Poliție care nu este o instituție penitenciară, asupra căreia se răsfrânge Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, care la rândul său nu prevede acordarea înlesnirilor de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru colaboratorii care activează în cadrul izolatorului de detenție provizorie.

38.3. În concluzie, a menționat faptul că instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, a aplicat eronat normele de drept material și prin urmare solicităm instanței de recurs admiterea cererii de recurs în sensul formulat, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiat.

39. La 17 august 2023, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat prin intermediul poștei terestre cât și prin intermediul poștei electronice, pentru notificare în adresa intimatului și reprezentantului acestuia, copia cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție și extrasul din poșta electronică anexate la materialele dosarului (f.d.154/155).

40. La 23 august 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.156), avocatul Constantin Cojocari, acționând în interesele lui Andrei Glodin a depus referință la cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, ca fiind legale și întemeiate (f.d.157/162).

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

41. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023), reglementează că:

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

42. Din materialele cauzei, rezultă că, Curtea de Apel Chișinău, a pronunțat decizia contestată la 27 iunie 2023 (f.d.119), iar dispozitivul deciziei a fost notificat Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul poștei electronice la data de 29 iunie 2023, ora 13:17, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.140).

43. Decizia motivată din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale, la fel, prin intermediul poștei electronice la data de 05 iulie 2023, ora 11:20, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d, 141).

44. La 13 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.147), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cererea de recurs, împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 148/149).

45. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

46. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului. Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art.195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art.3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă. În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

47. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevedea următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

48. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

- a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;
- b) recursul este depus în mod repetat;
- c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1);
- e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2);
- f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

49. În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

50. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

52. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului). În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

54. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

55. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

56. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea cauza Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

57. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

58. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, or, redarea circumstanțelor de fapt și de drept în recurs nu poate constitui temei de admisibilitate.

59. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă